

Magistrale OVERWEGINGEN

In deze rubriek plaatsen we uitspraken die de lezers ons sturen. We zien graag uitspraken uit de praktijk die bloemrijk, raar, onhandig, vlammend, belerend, misschien wel tenenkrommend maar vooral geestig zijn. Als de lezer maar verast wordt, zich afvraagt of het werkelijk klopt wat er staat en met een lach op het gezicht de rubriek bekijkt. Zie het colofon voor het (e-mail)adres waar u uw vondst heen kunt sturen. Een der partijen is het fameuse Amsterdamse levend kunstwerk 'Fabiola'.

Fabiola

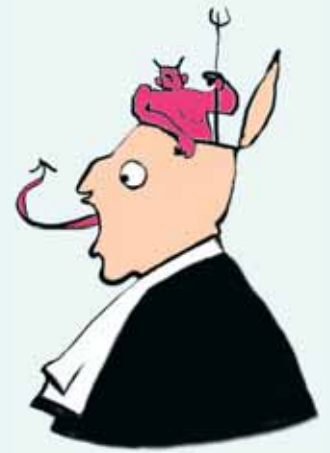
Een citaat uit het bindend advies van de tv-rechter 'de rijdende rechter' welk bindend advies partijen thans voornemens zijn te toetsen aan de gewone rechter. Ingestuurd door mr. R.B. van Heijningen.

Vraag: gelden voor kunstenaars andere wetten dan voor 'gewone mensen'?

Antwoord:

'Smaad en laster.

Beide partijen hebben zich in het recente verleden over en weer verbaal en schriftelijk niet onbetuigd gelaten in het belagen van de tegenpartij. Daarbij geldt ook hier dat elk beestje zingt zoals het gebekt is. S. kan het allemaal wat mooier verwoorden dan Fabiola, welke laatste het meer moet hebben van emoties. Mede gelet op de in de betreffende kunstenaarskringen geldende mores lig ik daar echter niet van wakker. Zolang partijen elkaar maar niet fysiek belagen, is er veel toegestaan. In dat verband zie ik weinig heil in het toekennen van een schadevergoeding

voor hetgeen in het verleden is voorgevallen, noch in het uitvaardigen van een verbod voor de toekomst. Excuses zijn nooit weg, maar kunnen niet door de rechter worden afgedwongen.'

Beklagprocedure is doekje voor het bloeden

Lex van Almelo, journalist

De klacht over de niet-vervolging van Desiré Delano Bouterse slaagde. Maar wie zich erover beklagt dat columnisten en media niet worden vervolgd om wat zij hebben geschreven of uitgezonden, heeft weinig kans op succes.

In Artikel 12 Sv geven enkele raadsheren van het gerechtshof Amsterdam met twee gastauteurs inzicht in de werking van de beklagprocedure. Honderd van de 168 bladzijden zijn ingeruimd voor een uiteenzetting van de juridische plaatsbepaling respectievelijk het praktisch verloop van de procedure. Alleen dat al maakt de bundel interessanter voor advocaten die beklag overwegen. De vraag is echter hoe groot de kans van slagen is en wat de cliënt c.q. het slachtoffer er nu eigenlijk aan heeft. Daarvan geven de auteurs een aardige impressie.

Advocaat-generaal Stef van Gend heeft met het computersysteem van het Openbaar Ministerie in totaal 460 beschikkingen weten te achterhalen bij de parketten in Alkmaar, Amsterdam, Haarlem en Utrecht. En uit deze (representatieve?) steekproef blijkt dat het Amsterdamse hof

van 1999 tot en met 2001 slechts een gering aantal klachten – 51 – heeft gehonoreerd. Een deel van de klachten bestaat uit 'onzin- en bagatelzaken'. Wat te denken van de klager die in het Sarphatipark zag hoe een loslopende hond een kip doodbeet en de dader wilde laten vervolgen. En hoe beklagenswaardig is de man die zijn vrouw wilde laten vervolgen wegens smaad en/of laster, nadat zij hem openlijk had beschuldigd van ontuchtige handelingen met hun zoon. Het hof wees deze klachten af.

Maar dat wil niet zeggen dat klachten in zedenzaken kansloos zijn. Als het hof daarvoor voldoende aanknopingspunten ziet, gelast het strafvervolging. Om die reden sneuvelen klachten over belediging nogal eens. Als het hof voorziet dat de zittingsrechter de vrijheid van meningsuiting laat prevaleren en de klager niet echt persoonlijk in zijn goede eer en naam is aangetast, zal de beklagprocedure weinig vrucht dragen. Zo ging Theo van Gogh in 2001 vrijuit toen hij het onder meer had over 'die geitenneuker uit Mekka'.

Heeft de benadeelde partij überhaupt wel iets aan de beklagprocedure? Van Gend vindt van wel. In de 45 positieve beschikkingen waarvan

hij de afloop kon achterhalen, is het in 24 zaken alsnog tot een veroordeling gekomen en kregen negen benadeelde partijen die zich voegden in de strafzaak hun vordering geheel of gedeeltelijk toegewezen. Kortom: 'De artikel

12-procedure is een nuttige rechtsgang waar het gaat om zaken waarin het Openbaar Ministerie mogelijk een steek heeft laten vallen.'

Maar volgens raadsheer R. Veldhuisen is de procedure door zijn lange duur voor het slachtoffer uiteindelijk vaak niet meer dan een uitlaatklep voor zijn frustraties. 'Een doekje voor het bloeden.' De raadsheer denkt dat de procedures korter duren als slachtoffers zich voortaan kunnen beklagen bij de rechtbanken in plaats van de hoven.

S.J.A.M. van Gend & G.J. Vissers (red.): Artikel 12Sv. *Ars Aequi Libri*, Nijmegen 2004. ISBN 90 691 6536 8. € 39,50; met 25% korting is het boek te downloaden als e-book, op www.ebook.nl

